

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
των Περιφερειών

RESOL-VII/031

157η σύνοδος ολομέλειας, 9-10 και 11 Οκτωβρίου 2023

ΕΠΕΙΓΟΝ ΣΧΕΔΙΟ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

Έγκριση του ψηφίσματος σχετικά με την κατάσταση των δήμων και των περιφερειών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και προτάσεις ενόψει του επόμενου στρατηγικού θεματολογίου της ΕΕ για την περίοδο 2024-2029

Υποβάλλεται από τις πολιτικές ομάδες EPP, PES, Renew Europe, EA και Πράσινοι

Προθεσμία κατάθεσης τροπολογιών: 10 Οκτωβρίου 2023 έως τις 16.00 (ώρα Βρυξελλών)

Οι τροπολογίες κατατίθενται —κατά προτίμηση στα αγγλικά, γαλλικά ή γερμανικά— μέσω του ηλεκτρονικού εργαλείου για την κατάθεση τροπολογιών (διαθέσιμου στη δικτυακή πύλη των μελών: <https://memportal.cor.europa.eu/>).

Το γραφείο τεχνικής υποστήριξης [+32 (0)2 546 96 97, email: helpdesk@cor.europa.eu] είναι στη διάθεσή σας για να σας παράσχει οποιαδήποτε βοήθεια χρειαστείτε. Επιπλέον, οδηγίες χρήσης παρέχονται στην ιστοσελίδα <https://memportal.cor.europa.eu/>.

Επείγον ψήφισμα το οποίο υποβάλλεται, σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 3 στοιχείο β) του Εσωτερικού Κανονισμού προς συζήτηση κατά τη δεύτερη ημέρα της συνόδου ολομέλειας, στις 11 Οκτωβρίου 2023. Θα αφαιρεθεί από την ημερήσια διάταξη της συνόδου ολομέλειας σε περίπτωση που δεν εγκριθεί από το Προεδρείο στις 9 Οκτωβρίου 2023.

Αριθμός απαιτούμενων υπογραφών: 6

**Σχέδιο ψηφίσματος σχετικά με την κατάσταση των δήμων και των περιφερειών στην
Ευρωπαϊκή Ένωση το 2023 και προτάσεις ενόψει του επόμενου στρατηγικού θεματολογίου της
ΕΕ για την περίοδο 2024-2029**

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕτΠ)

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ:

- την ετήσια έκθεσή της για την κατάσταση των δήμων και των περιφερειών για το 2023 —που συμπληρώνεται από έρευνα μεταξύ των εκλεγμένων εκπροσώπων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο— η οποία παρέχει στους υπευθύνους για τη λήψη πολιτικών αποφάσεων σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο στοιχεία και βασικές συστάσεις σχετικά με τις πλέον πιεστικές προκλήσεις ενόψει του καθορισμού του επόμενου στρατηγικού θεματολογίου για την περίοδο 2024-2029¹,
- την ομιλία της προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κατάσταση της Ένωσης το 2023, στις 13 Σεπτεμβρίου 2023, και τη δήλωση προθέσεων προς τους προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ:

- ο αντίκτυπος του πολέμου στην Ουκρανία ασκεί μεγάλη πίεση σε πολλά νοικοκυριά, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και τοπικές και περιφερειακές κυβερνήσεις σε ολόκληρη την ΕΕ λόγω της σημαντικής πρόσθετης πίεσης από τις τιμές της ενέργειας και των τροφίμων και της αύξησης του πληθωρισμού, η οποία προστίθεται στον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής, των συνεπειών της πανδημίας COVID-19, των διαταραχών του εμπορίου και των κοινωνικών ανισοτήτων·
- A.** παρουσιάζει τις **συστάσεις της ΕτΠ από την ετήσια έκθεση της ΕΕ σχετικά με την κατάσταση των δήμων και των περιφερειών του 2023** για τη μελλοντική κοινοβουλευτική περίοδο της ΕΕ:

Διαχείριση κρίσεων από δήμους και περιφέρειες

Αλληλεγγύη με την Ουκρανία

1. καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση να συνεχίσει και να ενισχύσει τη στήριξη προς την Ουκρανία και την παροτρύνει να αξιοποιήσει το δυναμικό, τις ικανότητες και την εμπειρογνομosύνη των περιφερειών και των δήμων της για την ανασυγκρότηση, τις μεταρρυθμίσεις, ιδίως την αποκέντρωση, και την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση της Ουκρανίας. Για τον σκοπό αυτό, η διευκόλυνση για την Ουκρανία θα πρέπει να εφαρμόσει τις θεμελιώδεις αρχές της περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ και να παράσχει την αναγκαία χρηματοδότηση για ανάπτυξη ικανοτήτων και έργα μεταξύ ομοτίμων στις περιφερειακές και στις τοπικές αρχές·

¹ <https://cor.europa.eu/el/our-work/Pages/State-of-Regions-and-Cities-2023.aspx>

2. τονίζει ότι η Ευρωπαϊκή Συμμαχία Δήμων και Περιφερειών για την Ανασυγκρότηση της Ουκρανίας, την οποία συντονίζει η ΕτΠ, διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση των τοπικών και των περιφερειακών ικανοτήτων στην Ουκρανία, στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ ομοτίμων, στην παροχή βοήθειας στις τοπικές αρχές της Ουκρανίας προκειμένου να εξοικειωθούν με το κεκτημένο της ΕΕ, και στην παροχή συμβουλών σχετικά με την εφαρμογή της διαδικασίας αποκέντρωσης·
3. ζητεί αυξημένη άμεση στήριξη προς τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ώστε να μπορέσουν να διαχειριστούν την ένταξη των Ουκρανών προσφύγων στις ευρωπαϊκές πόλεις και περιφέρειες υποδοχής και να παράσχουν υπηρεσίες, κυρίως όσον αφορά την ιατρική περίθαλψη, την εκπαίδευση και την απασχόληση·

Ενεργειακή μετάβαση

4. τονίζει ότι η ενεργειακή μετάβαση της ΕΕ θα οδηγήσει σε ενεργειακή αυτονομία, βασιζόμενη κυρίως στην πράσινη ενέργεια που παράγεται και καταναλώνεται σε τοπικό επίπεδο. Ως εκ τούτου, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές και οι εκλεγμένοι εκπρόσωποί τους είναι βασικοί καταλυτικοί παράγοντες που επιταχύνουν την επιτυχία της πράσινης μετάβασης στην πράξη και θα πρέπει να συμμετέχουν πλήρως ως εταίροι στη διευκόλυνση της τοπικής διαβούλευσης και των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης του κοινού. Επισημαίνει ότι η ΕτΠ διευκολύνει την τοπική ενεργειακή μετάβαση μέσω της πρωτοβουλίας «Πράσινη Συμφωνία και τοπική δράση» και της συνεργασίας της με το Σύμφωνο των Δημάρχων της ΕΕ·
5. ζητεί να παρασχεθεί στις περιφέρειες και στους δήμους πρόσθετη στήριξη και επενδύσεις της ΕΕ με τη μορφή ειδικών μηχανισμών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων άμεσων κονδυλίων, που στηρίζουν τη βιώσιμη καινοτομία· η στήριξη αυτή θα πρέπει να βασίζεται στην πρωτοβουλία REPowerEU με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την ανάπτυξη των έξυπνων δικτύων και την τόνωση της κυκλικής οικονομίας, προωθώντας κατ' αυτόν τον τρόπο την τοπική παραγωγή και κατανάλωση ενέργειας και ενισχύοντας την ενεργειακή αυτονομία της ΕΕ·

Δράση για το κλίμα

6. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να στηρίξει την υιοθέτηση των τοπικών βέλτιστων πρακτικών που αναφέρονται στο εγχειρίδιο «Πράσινη Συμφωνία και τοπική δράση» της ΕτΠ², καθώς οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής θα εντείνουν τις υφιστάμενες ανισότητες μεταξύ των περιφερειών λόγω του ασύμμετρου αντικτύπου της στους διαφορετικούς πληθυσμούς, της ζημίας σε υποδομές ζωτικής σημασίας και της διαταραχής του τουρισμού, των βιομηχανικών συνεργατικών σχηματισμών και της γεωργικής παραγωγής· στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι πρωταγωνιστές στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και είναι πρωτίστως υπεύθυνες για τοπικές δράσεις με σκοπό τον μετριασμό των δυσμενών επιπτώσεων της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη·

²

<https://cor.europa.eu/en/engage/Pages/Green-Deal-Handbook.aspx>

7. επιμένει ότι η κλιματική μετάβαση θα πρέπει να είναι δίκαιη και ισότιμη, χωρίς να αφήνει καμία περιφέρεια και κανένα άτομο στο περιθώριο. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενισχύσει τους μηχανισμούς αλληλεγγύης και συνοχής, ώστε να μπορέσουν οι περιφέρειες και οι πόλεις της να αυξήσουν τις επενδύσεις για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την ανθεκτικότητα σε αυτήν, και να μην πληγούν περισσότερο τα πλέον ευάλωτα εδάφη και οι ευάλωτες κοινωνικές ομάδες· προκειμένου να προστατεύσει τις περιφέρειές της από τις επιβλαβείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, η ΕΕ θα πρέπει να επενδύει περίπου 40 δισ. EUR ετησίως, εάν η θερμοκρασία του πλανήτη παραμείνει εντός του ορίου αύξησης του 1,5 °C·
8. επισημαίνει ότι η ΕτΠ συνεργάζεται με το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προώθηση της χρήσης του πίνακα δεικτών τρωτότητας σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο σχετικά με τις καταστροφές και τους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής, και αναμένει ότι ο πίνακας αυτός θα αποτελέσει παράμετρο για τις στρατηγικές ανθεκτικότητας και θα ληφθεί υπόψη κατά τον σχεδιασμό της πολιτικής συνοχής·

Ασφάλεια των τροφίμων

9. καλεί την Επιτροπή να δημοσιεύσει τον νόμο-πλαίσιο για τα βιώσιμα συστήματα τροφίμων χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση. Επισημαίνει, εν προκειμένω, την επείγουσα ανάγκη να επενδύσει περαιτέρω η Ευρώπη στη βιώσιμη τοπική γεωργική παραγωγή και να βραχύνει τις αλυσίδες εφοδιασμού της· η προώθηση της τοπικής παραγωγής, η βιώσιμη προμήθεια και η μετάβαση σε βιώσιμα συστήματα τροφίμων αποτελούν ουσιώδη στοιχεία για την αύξηση της επισιτιστικής ασφάλειας και ανθεκτικότητας·
10. επισημαίνει ότι η ΕτΠ έχει δρομολογήσει το βραβείο βιολογικής παραγωγής της ΕΕ από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προώθηση της βιώσιμης τοπικής παραγωγής στις περιφέρειες της ΕΕ·
11. είναι έτοιμη να συμβάλει στην εξαγγελθείσα νέα πρωτοβουλία για την ανθεκτικότητα των υδάτων και ζητεί μια στρατηγική προσέγγιση που θα βοηθήσει τις περιφέρειες να καταπολεμήσουν την ξηρασία και να διαχειριστούν τη λειψυδρία, αξιοποιώντας τις υπάρχουσες περιφερειακές εμπειρίες για μειωμένη κατανάλωση, αυξημένη επαναχρησιμοποίηση και επεξεργασία των λυμάτων·

Οι δήμοι και οι περιφέρειες ως φορείς βιώσιμης ανάπτυξης και συνοχής

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης

12. παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τους συννομοθέτες να ολοκληρώσουν την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας εγκρίνοντας έως το τέλος της τρέχουσας θητείας τις νομοθετικές προτάσεις ορόσημα για τα φυτοφάρμακα, την αποκατάσταση της φύσης, τους σπόρους, την καλή διαβίωση των ζώων, καθώς και το νομοθετικό πλαίσιο για τα βιώσιμα συστήματα τροφίμων·

13. επισημαίνει τον κεντρικό ρόλο των περιφερειών και των δήμων στην επιτυχή εφαρμογή των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών·
14. καλεί την ΕΕ να παράσχει ένα συνεκτικό και ενοποιημένο πλαίσιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη, ευθυγραμμίζοντας τα θεματολόγια για το κλίμα, την κοινωνία και τη βιωσιμότητα, και να καλύψει τα κενά όσον αφορά τη χρηματοδότηση, την εμπειρογνομosύνη και τις διαδικασίες, παρέχοντας άμεση χρηματοδότηση και συγκεκριμένη καθοδήγηση, καθώς και ενθαρρύνοντας τη συμμετοχική κατάρτιση πράσινου προϋπολογισμού και δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στον καλό συντονισμό, την ευελιξία, την απλούστευση, τη διαφάνεια και τη βελτίωση της επικοινωνίας·
15. επισημαίνει ότι η πρωτοβουλία «Πράσινη Συμφωνία και τοπική δράση» της ΕτΠ μπορεί να αποτελέσει πρότυπο για την ενεργότερη συμμετοχή των περιφερειών και των πόλεων σε αυτές τις προσπάθειες, και καλεί τα άλλα θεσμικά όργανα να αναπτύξουν περαιτέρω συνέργειες με την ΕτΠ στον τομέα αυτό·

Πράσινη και ψηφιακή μετάβαση

16. αναγνωρίζει ότι η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση θέτουν υπαρκτά προκλήσεις για πολλές ευρωπαϊκές περιφέρειες και πόλεις· υπογραμμίζει την απαραίτητη συμμετοχή των περιφερειών και των δήμων στη διακυβέρνηση πρόσφατων νομοθετικών πράξεων της ΕΕ, όπως η πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες και η πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών· ζητεί από την ΕΕ να καλέσει την ΕτΠ να γίνει μέλος των διοικητικών και εποπτικών οργάνων της·
17. υπογραμμίζει την αξία των υφιστάμενων και αναδυόμενων περιφερειακών συμμαχιών που στηρίζουν τις περιφέρειες οι οποίες υφίστανται μετασχηματιστικές αλλαγές, όπως η Συμμαχία των περιφερειών με αυτοκινητοβιομηχανίες, που δημιουργήθηκε από την ΕτΠ, και η Ευρωπαϊκή συμμαχία περιφερειών ημιαγωγών· επισημαίνει ότι η Συμμαχία των περιφερειών με αυτοκινητοβιομηχανίες έχει αναγνωριστεί από τους Ευρωπαίους συννομοθέτες στη σχετική νομοθεσία ως ο βασικός εταίρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μια στρατηγική δίκαιης μετάβασης για τις περιφέρειες με ισχυρό κλάδο αυτοκινητοβιομηχανίας και βιομηχανίας εφοδιασμού·
18. καλεί την ΕΕ να εντείνει τις προσπάθειες για την αύξηση της ψηφιακής ανθεκτικότητας των δημόσιων διοικήσεων, μεταξύ άλλων σε υποεθνικό επίπεδο, για παράδειγμα με τη διεξαγωγή εκστρατειών ενημέρωσης σχετικά με τις απειλές στον κυβερνοχώρο, που απευθύνονται σε τοπικούς και περιφερειακούς εκπροσώπους. Αυτό έχει μεγάλη σημασία, καθώς οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές της ΕΕ έχουν γίνει κύριοι στόχοι κυβερνοεπιθέσεων, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την προσωρινή διακοπή λειτουργίας κρίσιμων δημόσιων υποδομών και καταστροφικές συνέπειες για τους πολίτες τους· εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι πολλές περιφέρειες και πόλεις δεν διαθέτουν επαρκείς γνώσεις, οικονομικούς πόρους και οργανωτικές ικανότητες για την ανάπτυξη ψηφιακής ανθεκτικότητας·

Το μέλλον της πολιτικής συνοχής

19. αναγνωρίζει ότι η πολιτική συνοχής, ως μακροπρόθεσμη επένδυση, διαδραματίζει καίριο ρόλο στην αποτελεσματική γεφύρωση του αναπτυξιακού χάσματος μεταξύ των περιφερειών, συμβάλλει σε μια ενιαία αγορά με καλύτερες επιδόσεις και βοηθά να αντιμετωπιστεί η γεωγραφία της δυσαρέσκειας·
20. καλεί την ΕΕ να αναπτύξει περαιτέρω μια ισχυρή τοποκεντρική πολιτική συνοχής με μια προσέγγιση αποστολής που θα μπορεί να στηρίξει όλους τους τόπους και τους πολίτες της ΕΕ. Πρέπει να εφαρμόζει την αρχή της «μη υπονόμησης της συνοχής» σε όλες τις πολιτικές και πρωτοβουλίες της ΕΕ, διενεργώντας ολοκληρωμένες εκτιμήσεις εδαφικών επιπτώσεων·
21. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι ο νέος κανονισμός STEP και οι προτάσεις αναθεώρησης του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου ενισχύουν τα υπό κεντρική διαχείριση μέσα της ΕΕ χωρίς να προβλέπουν δημοσιονομική ενίσχυση της πολιτικής συνοχής· υπογραμμίζει ότι η Συμμαχία για τη Συνοχή, που συστάθηκε από την ΕτΠ από κοινού με τις κύριες ευρωπαϊκές εδαφικές ενώσεις, θα χρησιμεύσει ως πλατφόρμα συζήτησης και ανταλλαγής απόψεων, προάγοντας τη συνεργασία των θεσμικών οργάνων της ΕΕ με τους δήμους και τις περιφέρειες·

Αγροτικό θεματολόγιο

22. προειδοποιεί ότι, έως το 2033, εκτιμάται ότι 30 εκατομμύρια άνθρωποι θα έχουν εγκαταλείψει τις αγροτικές περιοχές της Ευρώπης σε σύγκριση με το 1993, και επισημαίνει ότι οι νέοι και οι οικογένειες εγκαταλείπουν τις αγροτικές περιοχές λόγω της έλλειψης απασχόλησης και δημόσιων υπηρεσιών, όπως σχολεία, νοσοκομεία, δημόσιες μεταφορές και ψηφιακή συνδεσιμότητα·
23. καλεί την ΕΕ να επενδύσει περισσότερο στις αγροτικές περιοχές, καθώς αυτές συμβάλλουν σημαντικά στην πράσινη μετάβασή της σε τομείς όπως η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, τα βιώσιμα τρόφιμα και η διατήρηση και αποκατάσταση της φύσης·
24. υπογραμμίζει ότι είναι αναγκαίο η επόμενη γενιά προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής και τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας να προωθήσουν επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις ώστε να μειωθούν οι παγίδες στην ανάπτυξη ταλέντων στις περιφέρειες της ΕΕ, να διαφοροποιηθούν οι οικονομικές προοπτικές για τους νέους και να διασφαλιστεί η οικονομική και κοινωνική ευημερία των αγροτικών κοινοτήτων·

Οι δήμοι και οι περιφέρειες διαμορφώνουν το μέλλον της Ευρώπης

Ευρωπαϊκή δημοκρατία

25. τονίζει ότι οι 1,2 εκατομμύρια τοπικοί και περιφερειακοί εκπρόσωποι κατέχουν μοναδική θέση όσον αφορά την προώθηση και την προάσπιση της ευρωπαϊκής δημοκρατίας, διότι αντιπροσωπεύουν το πολιτικό επίπεδο που εμπιστεύονται περισσότερο οι συμπολίτες τους· ταυτόχρονα, οι εν λόγω εκπρόσωποι είναι οι πλέον εκτεθειμένοι στην αυξανόμενη δυσαρέσκεια

και αντιμετωπίζουν αυξημένα ποσοστά ρητορικής μίσους, σωματικής βίας και βίας στον κυβερνοχώρο εναντίον τους, ιδίως κατά των γυναικών πολιτικών και όσων ανήκουν σε μειονότητες· στο πλαίσιο αυτό, επαναλαμβάνει την προώθηση της κληρονομιάς του δημάρχου Paweł Adamowicz για την προάσπιση της τοπικής δημοκρατίας και επιβεβαιώνει τη δέσμευσή μας να μοιραστούμε την κληρονομιά του μέσω του ειδικού βραβείου Paweł Adamowicz·

26. επαναλαμβάνει ότι πάνω από το 70 % της νομοθεσίας της ΕΕ εφαρμόζεται από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και ότι, συνεπώς, αυτές είναι σε θέση να παρέχουν συγκεκριμένη ανατροφοδότηση σχετικά με τις ευρωπαϊκές πολιτικές, και είναι επιτακτική ανάγκη να συμμετέχουν περισσότερο και καλύτερα στη χάραξη πολιτικής και τη λήψη αποφάσεων της ΕΕ·
27. καλεί την ΕΕ να συμπεριλαμβάνει συστηματικά τους τοπικούς και τους περιφερειακούς εκπροσώπους και την ΕτΠ στον μηχανισμό διαλόγου μεταξύ των πολιτών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ μετά τη Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης, και να προωθεί τις ευρωπαϊκές αξίες και τη συμμετοχή των πολιτών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, στηρίζοντας συγκεκριμένα έργα, λαμβάνοντας ως παράδειγμα τις ορθές πρακτικές που παρατίθενται στη βάση δεδομένων Promoting EU values through education and culture (Προώθηση των αξιών της ΕΕ μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού)³·
28. επισημαίνει ότι το πρόγραμμα «Νέοι αιρετοί πολιτικοί» και το Δίκτυο Τοπικών και Περιφερειακών Συμβούλων της ΕτΠ μπορούν να ενισχύσουν τη σύνδεση μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των τοπικών κοινοτήτων, να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των νέων, να καταρτίσουν την παραπληροφόρηση και να παράσχουν χρήσιμες πληροφορίες στους φορείς χάραξης πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ·

Η διεύρυνση της Ένωσης

29. επισημαίνει ότι οι δήμοι και οι περιφέρειες της ΕΕ μπορούν να προσφέρουν υποστήριξη προστιθέμενης αξίας στη διαδικασία διεύρυνσης της ΕΕ, παρέχοντας πολιτική και πρακτική στήριξη στις τοπικές και στις περιφερειακές αρχές των υποψήφιων και δυνάμει υποψήφιων χωρών της ΕΕ, για παράδειγμα προάγοντας μορφές συνεργασίας μεταξύ ομοτίμων·
30. επισημαίνει ότι οι προηγούμενοι γύροι διεύρυνσης έδειξαν ότι η αποκέντρωση και η συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην προετοιμασία για την προσχώρηση στην ΕΕ είναι καίριας σημασίας για την επιτυχία·
31. τάσσεται υπέρ της ενίσχυσης της διασυνοριακής συνεργασίας με τις γειτονικές τοπικές και περιφερειακές αρχές· και τονίζει ότι η ΕτΠ μπορεί να διαδραματίσει ιδιαίτερο ρόλο βοηθώντας τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες της ΕΕ να προετοιμαστούν για την προσχώρησή τους στην ΕΕ και να καταπολεμήσουν την ολοένα και μεγαλύτερη κόπωση της διεύρυνσης·

³

<https://cor.europa.eu/en/regions/Pages/EIR-map.aspx?view=stories&type=sedec>

B. διατυπώνει τις ακόλουθες συστάσεις ενόψει της διαμόρφωσης του επόμενου κύκλου πολιτικής της ΕΕ και του επόμενου στρατηγικού θεματολογίου της ΕΕ για την περίοδο 2024-2029:

32. τονίζει ότι, κατά τη διάρκεια της τρέχουσας κοινοβουλευτικής περιόδου, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διατήρησαν ισχυρό τον δημοκρατικό ιστό της Ένωσής μας και διαχειρίστηκαν επί τόπου την απόκριση της ΕΕ σε μείζονες κρίσεις, όπως η πανδημία COVID-19, η κλιματική αλλαγή και ο αντίκτυπος του πολέμου στην Ουκρανία, ενώ παράλληλα ηγήθηκαν της βιώσιμης και συνεκτικής πορείας προς την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση·
33. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι η Επιτροπή πρόκειται να υποβάλει ορισμένες αναθεωρήσεις πολιτικής, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διεύρυνση της ΕΕ (οι οποίες προβλέπεται να παρουσιαστούν κατά τη βελγική Προεδρία)· καλεί την Επιτροπή να μεριμνήσει εγκαίρως για τη συμμετοχή της ΕΠ και των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην εκπόνηση των εν λόγω αναθεωρήσεων πολιτικής·
34. ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προετοιμάσει το επόμενο στρατηγικό θεματολόγιο 2024-2029 με τη συμμετοχή όλων των επιπέδων διακυβέρνησης, ώστε να εξασφαλιστεί η από τη βάση προς την κορυφή κινητοποίηση όλων των διαθέσιμων ιδεών και πόρων που μπορεί να προσφέρει η Ένωσή μας για την αντιμετώπιση των βασικών μελλοντικών προκλήσεων·
35. επιμένει επίσης ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να ενισχύσει την προορατική στάση της απέναντι στις μείζονες παγκόσμιες τάσεις και μεταβολές, προωθώντας περαιτέρω τη συνεργασία μεταξύ των τοπικών, περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών αρχών όσον αφορά τις στρατηγικές προβλέψεις και τις προσπάθειες ετοιμότητας· αυτό θα συμβάλει στη διαμόρφωση του στρατηγικού θεματολογίου της ΕΕ για την περίοδο 2024-29 και στη διατήρηση της ανθεκτικότητάς του απέναντι σε ταχέως μεταβαλλόμενα σενάρια·
36. τονίζει την ανάγκη περαιτέρω επενδύσεων στην πορεία προς τη βιώσιμη ανάπτυξη, με την επιβεβαίωση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης ως βασικών πυξίδων για τον καθορισμό των προτεραιοτήτων για την επόμενη πενταετία·
37. τονίζει ότι η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή αποτελεί περισσότερο από ποτέ προϋπόθεση για το μέλλον της Ευρώπης· αναγνωρίζει επίσης την προστιθέμενη αξία της συνοχής ως θεμελιώδη αξία και εγκάρσιο στόχο της ΕΕ και ζητεί η συνοχή να τεθεί στο επίκεντρο του νέου στρατηγικού θεματολογίου 2024-2029, ώστε να αποτραπεί το ενδεχόμενο να οδηγήσει η κλιματική αλλαγή σε περισσότερες ανισότητες μεταξύ των περιφερειών, και να περιοριστεί μακροπρόθεσμα η αποκοπή και η δυσαρέσκεια·
38. υπογραμμίζει ότι η βιώσιμη ανάπτυξη και η οικονομική ευημερία στην ενιαία αγορά της ΕΕ εξαρτώνται από την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανικής βάσης, την ικανότητά της να ηγείται των τεχνολογικών αλλαγών και την ανθεκτικότητα των αλυσίδων αξίας της· στο πλαίσιο αυτό, καλεί την ΕΕ να διασφαλίσει ότι οι βασικοί βιομηχανικοί συνεργατικοί σχηματισμοί και οι ευαίσθητοι τομείς, όπως τα τρόφιμα, η υγεία, η αυτοκινητοβιομηχανία, τα χημικά προϊόντα, τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, η ενέργεια και ο ψηφιακός τομέας,

μπορούν να λειτουργούν σε ένα ευνοϊκό κανονιστικό πλαίσιο που τους επιτρέπει να συνεχίζουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες στην ΕΕ και να ανταγωνίζονται στις διεθνείς αγορές·

39. ζητεί να αναπτυχθεί ένα μελλοντικό θεματολόγιο «Η Ευρώπη στον κόσμο» στο πλαίσιο μιας ισχυρότερης εταιρικής σχέσης με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, οι οποίες καθίστανται αδιαμφισβήτητοι παγκόσμιοι παράγοντες σε πολλούς τομείς· στο πλαίσιο αυτό, ζητεί μετ' επιτάσεως την ενισχυμένη συμμετοχή των υποεθνικών κυβερνήσεων όχι μόνο σε πολυμερή φόρουμ πολιτικής, όπως του επιπέδου Ηνωμένων Εθνών, αλλά και στο πλαίσιο των στρατηγικών εταιρικών σχέσεων της ΕΕ, μέσω της αυξημένης στήριξης των πλατφορμών συνεργασίας με δήμους και περιφέρειες από άλλες ηπείρους·
40. υπογραμμίζει την αυξημένη ανάγκη συστημικής ετοιμότητας για την αντιμετώπιση συχνότερων ανθρωπιστικών κρίσεων που συνδέονται με το κλίμα ή άλλες φυσικές καταστροφές στην ΕΕ και παγκοσμίως· υπογραμμίζει τον καίριο ρόλο που διαδραματίζουν οι δήμοι και οι περιφέρειες στην προσπάθεια να καταστεί η Ευρώπη υπέρμαχος της αλληλεγγύης, και σε παγκόσμιο επίπεδο, και καλεί την ΕΕ να ενισχύσει τις στρατηγικές εταιρικές σχέσεις και να παράσχει ένα πλαίσιο που θα βελτιώνει την ετοιμότητα και την ικανότητα απόκρισης της ΕΕ σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·
41. προειδοποιεί ότι η Ένωσή μας θα χρειαστεί δημοσιονομικούς πόρους ανάλογους προς το επίπεδο των παγκόσμιων και εγχώριων φιλοδοξιών που διακηρύσσονται στο μελλοντικό στρατηγικό θεματολόγιο 2024-29 — μεταξύ άλλων ώστε να προετοιμαστεί η Ένωση για την επόμενη δεκαετία· τονίζει την ανάγκη να εξασφαλιστούν επαρκή επίπεδα επενδύσεων που θα επιτρέψουν σε κάθε περιφέρεια να υιοθετήσει την πράσινη, ψηφιακή, βιομηχανική, κοινωνική και δημογραφική μετάβαση· τάσσεται υπέρ της ενίσχυσης των δημοσιονομικών μηχανισμών της ΕΕ που απαιτούνται για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων κρίσεων και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης με συντονισμένο και αλληλέγγυο τρόπο· καλεί την ΕΕ να διενεργήσει διεξοδική αξιολόγηση των εκτιμώμενων μακροπρόθεσμων επιπτώσεων του ρωσικού πολέμου στην Ουκρανία στον προϋπολογισμό της ΕΕ·
42. σημειώνει ότι οι Ευρωπαίοι πολίτες έχουν ζητήσει σαφώς την εξέλιξη του ευρωπαϊκού συστήματος διακυβέρνησης και θεωρεί ότι τα αποτελέσματα της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης απαιτούν μια φιλόδοξη μεταρρύθμιση της λειτουργίας της ΕΕ για την αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων·
43. στο πλαίσιο αυτό, η ΕτΠ υποστηρίζει το αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για σύγκληση συνέλευσης με ενεργοποίηση της διαδικασίας αναθεώρησης των Συνθηκών (άρθρο 48 ΣΕΕ), και επισημαίνει ότι σε μια μελλοντική συνέλευση θα πρέπει να συμμετέχουν πλήρως η ΕτΠ και τα μέλη της·
44. θεωρεί ότι, εν τω μεταξύ, η βελτιστοποίηση των ισχυουσών διατάξεων της Συνθήκης θα πρέπει να διασφαλίζει ενεργά μεγαλύτερη διαφάνεια και λογοδοσία στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ, καθώς και αυξημένη έμφαση στην επικουρικότητα, την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και τον ρόλο της ΕτΠ· θεωρεί, στο πλαίσιο αυτό, απαραίτητη την αναθεώρηση της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου κατά τον επόμενο κύκλο πολιτικής·

45. επαναλαμβάνει ότι η Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης ζήτησε να ενισχυθεί ο ρόλος της ΕτΠ στο θεσμικό οικοδόμημα όσον αφορά τα ζητήματα με εδαφικό αντίκτυπο. Η αναθεώρηση των συμφωνιών συνεργασίας της με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προσφέρει τη δυνατότητα να σημειωθεί πρόοδος στο θέμα αυτό, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη συστηματική συμμετοχή της ΕτΠ σε βασικές πρωτοβουλίες με εδαφική διάσταση καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου πολιτικής τους, από το προνομοθετικό και το νομοθετικό στάδιο έως την εφαρμογή και την επανεξέταση·
46. επικροτεί το πρωτοποριακό έργο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ισότητα των φύλων κατά τη διάρκεια της τρέχουσας θητείας της, και επαναλαμβάνει τη δέσμευση της ΕτΠ όσον αφορά όλους τους σχετικούς φακέλους. Η ΕτΠ δεσμεύεται να προωθήσει την ισότητα των φύλων στη σύνθεσή της και στο έργο της, να στηρίξει την ενδυνάμωση των γυναικών στις τοπικές και περιφερειακές εκλογές και να αντιμετωπίσει τις διακρίσεις, τη βία και τα εμπόδια που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν οι γυναίκες σε όλες τις πτυχές της ζωής· επαναλαμβάνει ότι οι δήμοι και οι περιφέρειες μπορούν να σχεδιάσουν και να θέσουν σε εφαρμογή ολοκληρωμένα πλαίσια, πολιτικές και μέτρα που θα λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου με σκοπό την καταπολέμηση της έμφυλης βίας·
47. αναθέτει στον Πρόεδρό της να διαβιβάσει την «Ετήσια έκθεση της ΕΕ για την κατάσταση των δήμων και των περιφερειών για το 2023» και το παρόν ψήφισμα στους προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, καθώς και στους αρχηγούς κρατών και/ή κυβερνήσεων των 27 κρατών μελών της ΕΕ, και ενθαρρύνει τους εκλεγμένους περιφερειακούς και τοπικούς εκπροσώπους στην Ευρώπη να διαδώσουν την έκθεση στους πολίτες και στα τοπικά και περιφερειακά μέσα ενημέρωσης.

Βρυξέλλες, 11 Οκτωβρίου 2023.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Vasco Alves Cordeiro
